

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou v právní věci

žalobkyně: **nezl. A. K.**, narozené dne X,
bytem X,

zastoupené JUDr. Matějem Šedivým, advokátem,
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1,

na základě plné moci udělené mu opatrovnící žalobkyně,
paní M. G., narozenou dne X,
bytem shodně s žalobkyní,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2025, čj. MPSV-2025/190115-925,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25. 9. 2025, čj. MPSV-2025/190115-925, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 6 134,70 Kč, k rukám jejího zástupce JUDr. Matěje Šedivého, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V projednávané věci jde o nezletilou 15letou žalobkyni, která je mentálně znevýhodněna. V rámci kontrolního posouzení stupně závislosti jí byl od ledna 2025 přiznán příspěvek na péči ve stupni II (středně těžká závislost) rozhodnutím Úřadu práce České republiky – pobočky pro hlavní město Prahu („správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 12. 2024, čj. 71517/2024/AAI (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Podkladem pro toto rozhodnutí byly závěry posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu (IPZS) ze dne 11. 11. 2024, čj. LPS/2024/22525-P2_CSSZ, podle nějž žalobkyně v důsledku svých diagnóz (porucha autistického spektra, porucha vývoje řeči, nerovnoměrný psychomotorický vývoj, lehká mentální retardace a v anamnéze epileptický záchvat) nezvládala 5 z 9 základních životních potřeb, jmenovitě orientaci, komunikaci, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu a péči o zdraví.
2. S takovým hodnocením žalobkyně nesouhlasila a proti prvostupňovému rozhodnutí podala odvolání. Namítla, že nezvládá 7 potřeb (kromě výše vyjmenovaných rovněž osobní aktivity a stravování), a je tedy závislou na péči jiné osoby ve stupni III (těžká závislost). Žalovaný odvolání zamítl rozhodnutím ze dne 25. 9. 2025, čj. MPSV-2025/190115-925 (dále jen „napadené rozhodnutí“), neboť na základě posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 7. 2025, ev. č. SZ/2025/139-PH-19, uznala za nezvládané 4 základní životní potřeby (orientace, komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity). Tím se odchýlila od posouzení v posudku IPZS, kde byla za nezvládanou uznána i oblast oblékání a obouvání spolu s tělesnou hygienou, a naopak oblast osobních aktivit považoval posudek IPZS za zvládanou.
3. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu. Tentokrát namítla, že nezvládá dokonce 8 z 9 základních životních potřeb, které se u osoby jejího věku posuzují; za zvládanou má pouze oblast mobility. Uvedla, že splňuje podmínky pro přiznání příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost).

II. Obsah žaloby

4. Žalobkyně v žalobě namítla, že správní orgány jí nevycházely vstříc, nepřihlédly ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, nezjistily dostatečně stav věci, přijaté řešení neodpovídalo okolnostem případu. Napadené rozhodnutí je též nepřezkoumatelné, nedostatečně odůvodněné, v rozporu se spisy a nebyly v něm vypořádány všechny odvolací námitky. V řízení byly závažným způsobem porušeny procesní předpisy. Žalobkyně splňuje podmínky pro přiznání příspěvku na péči v nejvyšším stupni.
5. Žalobkyně podotkla, že její zdravotní stav se v čase nezlepšuje, naopak. V minulosti byl přitom žalobkyni přiznán příspěvek na péči ve stupni III (těžká závislost). Námitky a doložená lékařská dokumentace nebyly řádně zohledněny.
6. Žalobkyně trpí kombinovaným zdravotním postižením, v jehož důsledku nezvládá 8 základních životních potřeb (komunikace, orientace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví a osobní aktivity). Nedokáže komunikovat se svým okolím, navazuje abnormální sociální vztahy. Neorientuje se časem, místem, prostorem ani situací, není schopna samostatného pohybu. Rozumové a kognitivní schopnosti odpovídají mentální retardaci. Žalobkyně si není schopná připravit jídlo, nedokáže konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, musí být pod dozorem kvůli riziku dušení. Je potřeba i konstantní a systematická pomoc při oblékání a obouvání. Kombinované zdravotní postižení jí taktéž znemožňuje celkovou péči o vlastní hygienu,

určité limitace jsou i v oblasti výkonu fyziologické potřeby. Pokud se žalobkyně pomoci, nesdělí to a v mokré oblečení zůstane. Žalobkyně nedokáže sama rozeznat zdravotní problém, veškerou péči v tomto směru zajišťuje opatrovnice. Stejně tak není schopna navazovat běžné sociální kontakty a vykonávat aktivity přiměřené věku, její interakce jsou nepřiměřené situaci.

7. Posouzení zdravotního stavu bylo provedeno v rozporu s doloženou zdravotní dokumentací. Správní orgány měly učinit opatření ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rovněž měla žalobkyně za to, že rozhodnutí bylo nedostatečně odůvodněno. Následkem těchto pochybení je vydání nezákonného rozhodnutí ve věci samé. To je navíc nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný se nevypořádal s navrženými důkazními prostředky, napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě spekulací, nikoliv přesvědčivých důkazů. Žádala proto nové posouzení zdravotního stavu v soudním řízení.
8. K žalobě přiložila lékařskou zprávu ze dne 12. 8. 2025, 28. 8. 2025 a ze dne 27. 10. 2025. Později soudu doložila rovněž zprávy ze dne 26. 11. 2025 a 3. 2. 2026.
9. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě připomněl, že zdravotní stav žalobkyně byl posuzován z důvodu skončení platnosti předchozího posouzení. V předchozím období byl žalobkyni přiznán příspěvek pro II. a následně III. stupeň závislosti. PK MPSV vyhodnotila jako nezvládané 4 životní potřeby (orientace, komunikace, péče o zdraví a osobní aktivity), a hodnotila jejich zvládání v relaci věku a obecné dopomoci pečující osoby, tedy péči mimořádné nad rámec péče běžné či zvýšené pro dítě stejného věku.
11. V případě mobility uvedl, že není dáno těžké postižení pohybového aparátu. Stravování zvládala žalobkyně s dopomocí a připomínáním, což je péče zvýšená, ale nikoliv mimořádná. Dopomoc s oblékáním lze hodnotit jako zvýšenou, nikoliv mimořádnou. V případě tělesné hygieny nebyl zjištěn medicínský korelát stran kognitivního deficitu. Ohledně výkonu fyziologické potřeby se hodnotí její samotný výkon, nikoliv doprovod k toaletě; ne zcela adekvátní očista či občasné selhání jsou posudkově nevýznamné.
12. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

13. Žalobkyně v reakci na vyjádření žalovaného zaslala dne 10. 1. 2026 soudu svou repliku. Uvedla, že není schopna jídlo vůbec připravit či samostatně zkonsumovat, nutná je neustálá přítomnost opatrovnice. Není schopna sama dodržet dietní režim. Dále si není schopna vybrat adekvátní oblečení či obuv, ani zvolit správné pořadí. Je tedy třeba asistence. Stejně tak potřeba tělesné hygieny není zcela zjevně zvládnuta, neboť žalobkyně nedokáže samostatně vykonat žádný úkon péče o svou osobu, termostatickou baterii sice je možné použít, ale dopomoc je nadále nutná. I když dokáže sama plavat v bazénu, je nad ní nutný neustálý dozor.
14. Striktně nesouhlasila se závěrem žalovaného, že neadekvátní očista a občasné selhání nejsou při hodnocení zvládání fyziologické potřeby relevantní. Rozhodnutí je v rozporu s předloženou lékařskou dokumentací, v níž se uvádí, že je záhodno stupeň závislosti naopak

zvýšit. Žalobkyně je v láskyplné péči své opatrovnice, a žádá pouze o posouzení svého zdravotního stavu odpovídajícímu skutečnému stupni závislosti.

V. Obsah správního spisu

15. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
16. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně pobírala příspěvek na péči od února 2017, a to nejdříve **v I. stupni závislosti** (posuzovaná ve věku 6 let) přiznaný rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 16. 10. 2017, čj. 56895/2017/AAD, na základě opravného posudku LPS pro Prahu 4 ze dne 13. 7. 2017 (nezvládané 3 základní životní potřeby), poté **ve II. stupni závislosti** (posuzovaná ve věku 9 let) přiznaný rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 26. 11. 2020, čj. 62722/2020/AAD, na základě posudku LPS pro Prahu 4 ze dne 17. 9. 2020 (nezvládané 4 základní životní potřeby), a následně dokonce **ve III. stupni závislosti** (posuzovaná ve věku 10 let) přiznaný rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 13. 10. 2021, čj. 44237/2021/AAD, na základě posudku LPS pro Prahu 3 ze dne 23. 9. 2021 s platností do 2. 7. 2024 (nezvládaných 7 základních životních potřeb).
17. V nyní posuzované věci došlo ke snížení stupně závislosti ze III. na II. stupeň.
18. Řízení bylo z moci úřední zahájeno oznámením správního orgánu I. stupně ze dne 10. 7. 2024, čj. 59378/2024/AAI, jelikož ke dni 2. 7. 2024 skončila platnost lékařského posudku zdravotního stavu, a bylo tedy třeba opětovně provést posouzení podmínek nároku a výše příspěvku na péči.
19. Sociální šetření proběhlo v bydlíšti žalobkyně dne 23. 7. 2024. V jeho průběhu bylo zjištěno, že žalobkyně žije ve společné domácnosti se svou babičkou, má vlastní pokoj, mladší sourozenci bydlí s matkou jinde. Dochází do Speciální školy X na 3 hodiny denně, jinak se vzdělává doma. Navštěvuje volnočasové centrum X, kde provádí zájmové činnosti, a Centrum terapie autismu. S cizími dětmi kontakt nenavazuje, postupně se sbližuje se svými bratry. Ráda plave. Byt se nachází v 1. patře, domácnost je čistá. Venku se žalobkyně pohybuje pouze v doprovodu. Nezvládne použít klíč. Drží bezlepkovou a bezkaseinovou dietu, má příliš individuálních omezení, na jídlo a pití si nevzpomene, nakrájí si je však sama. Neuvědomuje si potřebu hygieny, zvládá ji jen s dopomocí. Nezvládne si vybrat oblečení přiměřeně ročnímu období, obléká se jen s asistencí, nerozezná rub a líc. Brýle nepoužívá, slyší dobře, ale nechápe čas. Péči o zdraví zcela zajišťuje opatrovnice (babička). Žalobkyně nezvládá psát, číst, mluvit. Ze šetření vyplynul závěr, že žalobkyně vyžaduje pomoc při všech životních potřebách, potřebovala by co nejvíce nácviků a terapií, ale rodina si takový rozsah služeb nemůže dovolit. Zároveň má spoustu jiných zdravotních problémů, bere léky. Péče je náročná jak fyzicky, tak psychicky, protože musí být neustále pod dohledem. Málo spolupracuje, má svou představu, je často nervózní. V takovém případě je složité ji uklidnit. Babičku, která o žalobkyni pečuje, už dlouho doprovází syndrom vyhoření, péče je pro ni po všech stránkách náročná.
20. Ve spise je založen posudek IPZS ze dne 11. 11. 2024, čj. LPS/2024/22525-P2_CSSZ s platností do 1. 7. 2029 (dále jen „posudek IPZS“). Správní orgán I. stupně poté vydal dne 16. 12. 2024 rozhodnutí čj. 71517/20224/AAI, v němž vycházel z tohoto posudku a přiznal příspěvek na péči ve stupni II (středně těžká závislost).
21. Dne 3. 1. 2025 podala žalobkyně proti tomuto rozhodnutí odvolání. Namítla, že potřebuje asistenci při všech úkonech a prakticky potvrdila zjištění ze sociálního šetření ze dne

23. 7. 2024. Tvrdila, že nezvládá 7 základních životních potřeb, je tedy osobou závislou na péči jiné osoby ve stupni III.

22. Jelikož se odvolací námitky týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu, vyžádal si žalovaný od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“ nebo jen „komise“) posudek. PK MPSV zpracovala tento posudek, ev. č. SZ/2025/139-PH-19, po jednání dne 30. 7. 2025 (dále jen „posudek PK“) v komisi složené z předsedy MUDr. JUDr. J. Š., PhD., lékařky s odborností v oblasti psychiatrie MUDr. H. D. a tajemníka Bc. J. P., DiS. Jednání nebyla žalobkyně přítomna. Narozdíl od posudku IPZS uznala PK MPSV nezvládnutí pouze 4 z 9 základních životních potřeb (komise se s IPZS shodla na oblasti orientace, komunikace a péče o zdraví, a dále uznala i oblast osobní aktivity; naopak, oblasti tělesné hygieny ani oblékání a obouvání komise neuznala), v případě zbylých kategorií měla za to, že je žalobkyně zvládá. Uvedla proto, že je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II. Platnost posudku určila PK MPSV shodně s IPZS do 1. 7. 2029.
23. Žalovaný po obdržení posudku nejprve vyrozuměl žalobkyni o pokračování v řízení a možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí sdělením ze dne 5. 8. 2025. K této výzvě žalobkyně dne 7. 8. 2025 písemně sdělila, že v posudku nebyly vypořádány rozhodné skutečnosti, je v rozporu s předloženou zdravotnickou dokumentací a nesplňuje požadavky na jednoznačnost a přesvědčivost. PK MPSV uvedla, že žalobkyně trpí lehkou mentální retardací, i když z uvedené dokumentace plyne, že jde o střední mentální retardaci. Stejně tak nezohlednil závěry z vyšetření ze dne 10. 6. 2025. Při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí (viz protokol ze dne 13. 8. 2025) žalobkyně doložila aktuální lékařskou zprávu z dětské psychiatrie ze dne 12. 8. 2025. Tuto zprávu však žalovaný již při svém rozhodování nezohlednil, neboť dle vyjádření předsedy PK MPSV by na dosavadní závěry neměla vliv; uvedené oblasti již byly PK MPSV posouzeny. Žalobkyně žalovanému následně zaslala i své písemné vyjádření k podkladům pro rozhodnutí, kde prakticky setrvala na svých nesouhlasných tvrzeních a znovu doložila lékařskou zprávu ze dne 12. 8. 2025. V průběhu dalšího řízení pak doložila lékařskou zprávu dětského neurologa ze dne 28. 8. 2025. PK MPSV se však i těmito lékařskými zprávami odmítla zabývat, neboť dle jejího předsedy byly uvedené skutečnosti posouzeny dostatečně.
24. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, jímž odvolání žalobkyně zamítl. Při rozhodování vyšel především z posudku PK. Ve shodě s ním uznal za nezvládnuté 4 základní životní potřeby (orientace, komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity). K později doloženým lékařským zprávám PK MPSV konstatovala, že byly bez vlivu na učiněný závěr, omezení funkčních schopností hodnotila s přihlédnutím k využití zachovalých potenciálů a kompenzačních pomůcek. Žalovaný tak snížil příspěvek na péči na stupeň II.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

25. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
26. Žaloba je **důvodná**.
27. Soud ve věci nejdříve na žádost žalobkyně nařídil ústní jednání na den 2. 3. 2026, následně však toto jednání dne 25. 2. 2026 zrušil, neboť po předběžném přezkoumání napadeného rozhodnutí, včetně rozhodujícího podkladu pro jeho vydání (posudek PK) dospěl k závěru,

že trpí vadami podle § 76 odst. 1 s. ř. s., tedy vadami takové závažnosti, při jejichž zjištění s. ř. s. ukládá soudu (z důvodu procesní ekonomie) rozhodnout ve věci bez jednání.

28. Soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel z následující právní úpravy.
29. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění relevantním pro tuto věc, tj. účinném do 30. 9. 2025 (dále jen „zákon o sociálních službách“) [p]říspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.
30. Podle § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách [n]árok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 nebo § 8a, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace.
31. Podle § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách [o]soba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve [písm. a) – stupen I]
- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb,
- a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
32. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách [p]ři posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.
33. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách [p]ro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
34. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách [p]ři posuzování stupně závislosti osoby vychází Institut posuzování zdravotního stavu ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě také z vyšetření dětského klinického psychologa v případě pervazivních vývojových poruch, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

35. Podle § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách [s]tupěň závislosti pro účely odvolacího řízení posuzuje ministerstvo.
36. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (ve znění účinném do 30. 9. 2025, dále jen „zákon o organizaci sociálního zabezpečení“) [m]inisterstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
37. Podle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění rozhodném pro tuto věc, tj. účinném do 31. 12. 2025 (dále jen „prováděcí vyhláška“) [p]okud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
38. Příloha 1 k prováděcí vyhlášce vymezuje schopnosti zvládání základní životní potřeby, přičemž pod písm. a) až j) stanoví celkem 10 základních životních potřeb ve smyslu § 9 odst. 1 zákona, a ke každé z nich okruh schopností (aktivit), bez jejichž zvládání nelze učinit závěr o zvládnutí jednotlivých životních potřeb.
39. Podle písm. d) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce **Stravování**. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, 2. nalít nápoj, 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, 4. najíst se a napít, 5. dodržovat stanovený dietní režim, 6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, 7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
40. Podle písm. e) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce **Oblékání a obouvání**. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, 2. rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, 3. oblékat se a obouvat se, 4. svlékat se a zouvat se, 5. manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
41. Podle písm. f) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce **Tělesná hygiena**. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. použít hygienické zařízení, 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, 3. provádět celkovou hygienu, 4. česat se, provádět ústní hygienu, holt se.
42. Podle písm. g) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce **Výkon fyziologické potřeby**. Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna 1. včas používat WC, 2. zaujmout vhodnou polohu, 3. vyprázdnit se, 4. provést očistu, 5. používat hygienické pomůcky.
43. Pod písm. a), b), c), h) a i) Přílohy 1 k prováděcí vyhlášce jsou uvedeny základní životní potřeby, jejichž zvládání či nezvládání žalobkyní není mezi účastníky řízení sporné, proto je zde soud necitoval. Základní životní potřeba uvedená pod písm. j) této přílohy se u osob mladších 18 let věku, což je i případ žalobkyně, nehodnotí (§ 9 odst. 3 zákona o sociálních službách).
44. Soud připomíná, že při přezkumu rozhodnutí založených na zdravotním stavu nemůže, stejně jako správní orgány, přezkoumávat odbornou stránku posudku, neboť k tomu nemá potřebné znalosti. Nemůže tak sám posoudit, zda žalobkyni náleží příspěvek na péči a do jakého stupně závislosti měla být zařazena. Soud však dle zásady volného hodnocení důkazů hodnotí posudek jako každý jiný důkaz, a to z hlediska požadavků na přesvědčivost, úplnost

a vypořádání se se všemi rozhodujícími skutečnostmi [viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 Ads 19/2009-38, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 25. 1. 2019, čj. 8 Ads 138/2017-40].

45. K rozhodování ve věcech příspěvku na péči se NSS opakovaně vyslovoval: „*Posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v I. stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti. Nenaaplnění těchto požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.*“ (viz právní věta k rozsudku ze dne 23. 9. 2009, čj. 4 Ads 57/2009-53).
46. Mezi stranami je sporné posouzení schopnosti žalobkyně zvládat tyto 4 základní životní potřeby: (i) stravování, (ii) oblékání a obouvání, (iii) tělesná hygiena a (iv) výkon fyziologické potřeby. Naopak, mezi stranami není sporná komisi nově uznaná oblast osobních aktivit, žalobkyně v tomto ohledu ničeho nenamítala, proto se soud touto oblastí nezabýval.
47. Závěry PK MPSV a potažmo žalovaného dle názoru soudu nebyly ve vztahu k základním životním potřebám, které jsou mezi stranami sporné, dostatečné. Z tohoto důvodu nemohou být ani úplné a přesvědčivé.
48. Z rozhodovací praxe NSS vyplývá, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit. Pro hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je přitom rozhodné nesplnění byť jen jedné z aktivit vymezených v příloze k prováděcí vyhlášce (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, čj. 3 Ads 50/2013-32).
49. (i) Pokud jde o základní životní potřebu stravování, komise se nijak nevypořádala se skutečnostmi, které shodně vyplynuly jak ze sociálního šetření, tak z tvrzení žalobkyně v průběhu správního řízení, a na kterých žalobkyně setrvala i v řízení před soudem. Žalobkyně tvrdila, že si není schopna sama připravit jídlo, při konzumaci na ni musí dohlížet její babička, aby jí nezaskočilo sousto, sama není schopna dodržovat svá dietologická omezení. Ze sociálního šetření ze dne 23. 7. 2024 vyplynulo, že žalobkyně drží bezlepkovou a bezkaseinovou dietu a má příliš individuálních omezení – méně sacharidů. Pitný režim nedodržuje a musí být na něj upomínána, je schopná pít z hrnku, dokáže si nápoj nalít sama z lahve.
50. PK MPSV neuznala tuto základní životní potřebu za nezvládanou, když zohlednila uváděnou tíži projevů autismu a uváděného kognitivního deficitu, odlišovala i následné případné další inzulty s vlivem na kognitivní výkon, tedy obecně například i depresivní syndrom apod. Dodala, že dieta uvedená v rámci záznamu sociálního šetření (bezlepková a bezkaseinová) nebyla dodržována jakožto nutná základní součást terapeutického postupu pro celiakii či alergii na kravskou bílkovinu. Taková okolnost nebyla uvedena ani ve zprávě praktického lékaře ze dne 17. 6. 2024. Posudkové hodnocení však vůbec nezohlednilo skutečnost, že předchozí posudek LPS ze dne 23. 9. 2021 (viz výše bod 16.), kterým bylo uznáno nezvládanými až 7 základních životních potřeb, zahrnoval ve svém výčtu právě i základní životní potřebu stravování. Komise se tak nejenže nevypořádala s tvrzeními opatrovnice žalobkyně zaznamenanými v sociálním šetření, ale ani neuvedla, proč hodnotí odlišně od posudku LPS v předchozím řízení (a neučinil tak ani IPZS). K tomu soud odkazuje na

judikaturu NSS, konkrétně na rozsudky ze dne 19. 10. 2023, čj. 9 Ads 84/2022-18, a ze dne 14. 11. 2023, čj. 5 Ads 8/2023-25, které obecně nevylučují snížení stupně závislosti, a to i o více stupňů, avšak je nezbytné jej velmi dobře a přesvědčivě odůvodnit, a to rovněž výslovným porovnáním s předchozím posudkem a konstatováním změny zdravotního stavu na základě konkrétních nových poznatků nebo popsáním, v jakých konkrétních aspektech se předchozí posudek mýlil. Je sice pravda, že PK MPSV provádí autonomně aktuální zhodnocení zdravotního stavu, avšak musí se výslovně vyjádřit k předchozímu posouzení a přesvědčivě vysvětlit, proč a v jakých ohledech se od něj odchýlila. *„Rozdílné hodnocení jednotlivých základních životních potřeb pro účely řízení o příspěvku na péči ze strany posudkových lékařů okresních správ sociálního zabezpečení a posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí je vcelku běžné, v takových případech je ale nezbytně nutné, aby se příslušná posudková komise s rozdílným hodnocením dostatečně vypořádala.“* (viz rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2015, čj. 5 Ads 86/2014-74). To se v daném případě nestalo.

51. Komise (a ostatně i IPZS) hodnotily oblast stravování za zvládanou, přitom ze sociálního šetření jasně vyplynulo, že pokud není žalobkyně upozorněna, sama od sebe si na jídlo ani pití nevzpomene, po upozornění si sice je schopna vybrat a nalít nápoj, nebo vybrat, nakrájet a sníst jídlo, nedokáže si ho však naservírovat a většinou si vybere jídla pro její dietní režim zcela nevhodná. V tomto ohledu sice komise odůvodnila, že lékařské zprávy neobsahují záznam o dietetických opatřeních u praktického lékaře, z dosavadní historie řízení o příspěvek na péči založených ve správního spisu ovšem vyplynulo, že žalobkyně v určitém období často měnila pediatry a nebyla spolehlivá v dokládání všech nálezů z vyšetření pediatrovi. To přímo vyplývá z posudkového hodnocení posudkové lékařky MUDr. H. A. v posudku ze dne 17. 9. 2020, v němž uvedla, že *„rodina se na PK obrací jen v nejnutnějších případech, je 5. pediatr dítěte v Praze, opakovaně mění i specialisty a zprávy z vyšetření nedodává“*, a kde dále tato lékařka konstatovala, že nebyly doloženy aktuální lékařské zprávy, přičemž žalobkyně byla údajně v péči lékařů ve Francii, SRN a v Rusku. V tomto posudku proto uznala pouze 4 nezvládané potřeby. S ohledem na uvedené tedy není prokázáno, že žalobkyni nebyl stanoven dietní režim v rámci terapeutického postupu a ve spisu se tak nachází nejasnost, kterou komise nijak nezaznamenala a neodstraňovala, např. dodatečným vyšetřením imunity apod. Lze dodat, že je jen ztěží představitelné, že by zdravý člověk dobrovolně podstupoval bezlepkovou a bezkaseinovou dietu, pokud by k tomu nebyl medicínsky indikován, a to i s ohledem na finanční náročnost, kterou s sebou náhradní výrobky bez uvedených potravinových alergenů přináší. V této části je tak posudek PK i nepřezkoumatelný.
52. (ii) Neuspokojivé je rovněž hodnocení životní potřeby oblékání a obouvání. Žalobkyně tvrdila, že je potřeba konstantní a systematická pomoc při oblékání a obouvání, žalobkyně nerozezná rub a líc, není schopna se obléct přiměřeně povětrnostním podmínkám a vrstvit oblečení, při samotném oblékání a obouvání potřebuje dopomoc. Ze závěrů sociálního šetření nadto plyne, že žalobkyně též zapomíná na některé části oblečení, např. spodní prádlo, ponožky apod., oblékání trvá neúměrně dlouho, žalobkyně nezvládá ani knoflíky a zipy.
53. Komise tuto oblast neuznala s tím, že hodnotila v relaci k věku, kdy obecně dochází k dopomoci výběru u dětí tohoto věku, přičemž u žalobkyně byla zjištěna zvýšená péče ve vztahu k objektivně medicínskému korelátu ve zdravotnické dokumentaci, nikoliv však korelát k péči mimořádné. Soud se však s tímto hodnocením nemohl spokojit, neboť v daném případě se jedná o dospívající dívku (v době posuzování komise věk 14 let).

V takovém věku již nelze považovat stav, kdy žalobkyně není při oblékání a obouvání schopna reflektovat roční období a povětrnostní podmínky, ani oblékat všechny části oblečení, za přijatelný standard. V tomto ohledu lze akceptovat závěr o neuznání této oblasti v dosavadních posudcích z let, kdy bylo žalobkyni 6, 9, příp. 10 let, kdy děti v tomto věku běžně vyžadují kontrolu, ojediněle i dopomoc rodičů, nikoliv však již věk 14 let, kdy samostatně a každodenní nezvládání této oblasti již běžné zcela určitě není. V této souvislosti se komise odlišila i od posudku IPZS, který tuto oblast uznal za nezvládanou s odůvodněním, že dle dokumentace se jedná o lehkou mentální retardaci, kdy je předpoklad zvládnutí této potřeby na základní úrovni, nicméně pro základní diagnózu autismu i nadále ponechala nezvládnutou. Předchozí posudek LPS ze dne 23. 9. 2021 pak k této oblasti pouze stručně uvedl, že žalobkyně potřebuje s oblékáním dohled a pomoc.

54. Komise se tak s touto potřebou opět vypořádala nedostatečně a neuvedla ani důvody, proč se odlišila od závěru posudku IPZS a LPS ze dne 23. 9. 2021, které naopak, tuto oblast uznaly (k tomu soud odkazuje na závěry a judikaturu v bodě 50. výše).
55. (iii) K témuž závěru dochází soud i v případě oblasti tělesné hygieny, kde rovněž komise její odchylné hodnocení jako zvládnuté od posudku IPZS nijak nevysvětlila. V posudku IPZS se přitom uvádí, že všechny úkony zvládá, ale potřebuje dopomoc babičky, sama hygienu neinicuje, tato oblast tak zůstala uznána pro základní diagnózu (autismu). Obdobně uvedla LPS v posudku ze dne 23. 9. 2021. Komise však k této oblasti ve svém posudku stručně uvedla, že takový objektivní posudkově medicínský korelát stran kognitivního deficitu nebyl zjištěn, žalobkyně nadto ráda plavala a v rámci každodenních úkonů nebylo lze vyloučit možnost využití příslušné termostatické baterie.
56. Žalobkyně přitom v žalobě uvedla, že celkovou péčí o vlastní hygienu jí znemožňuje kombinované zdravotní postižení. Ze závěrů sociálního šetření je zase zjevné, že žalobkyně si potřebu tělesné hygieny vůbec neuvědomuje, musí být vyzvána do koupelny, vyžaduje asistenci při čištění zubů, stříhání nehtů, česání, mytí vlasů i sušení. V tomto ohledu proto není zřejmé, v jakém smyslu by tyto tvrzené nedostatky mohla funkčně vykompenzovat termostatická baterie. K tomu je nutno připomenout, že funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku (§ 9 odst. 5 zákona o sociálních službách). Z posudku PK však není zřejmé, proč PK MPSV zvládání této potřeby nehodnotila i ve vztahu k základní diagnóze žalobkyně, nikoliv pouze ve vztahu k referovanému stupni mentální retardace. Z posudku PK pak není ani zřejmá souvislost mezi oblíbenou sportovní aktivitou žalobkyně (plavání) s jejími zachovanými potenciály v oblasti tělesné hygieny, kdy je zřejmé, že tuto aktivitu žalobkyně, primárně spadající do základní životní potřeby osobních aktivit, nevykonává za účelem tělesné hygieny. I v této části je posudek PK nepřezkoumatelný a též nejasný.
57. (iv) V souvislosti se základní životní potřebou výkon fyziologické potřeby komise uvedla že zjištění ne zcela adekvátní očisty s možností občasného selhání by pak nebylo posudkovým kritériem, u posuzované pak ani k relaci uvažovaného časového horizontu nad jeden rok kritéria dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebyl zjištěn vliv takového dovyšetřovaného somatického postižení, natož s případným klinickým postupem. Soud k tomu jednak konstatuje, že jde zbytečně o velmi krkolomné vyjádření, nadto však částečně nepřezkoumatelné a nepřesvědčivé, kdy podle názoru soudu komise nevysvětlila, jak, případně zda-li vůbec přihlédla v daném případě k základní diagnóze žalobkyně (autismus

v těžším stadiu – viz např. konstatování v posudku ze dne 17. 9. 2021), kdy je obecně známo, že osoby s poruchou autistického spektra mohou mít v této oblasti problémy, které souvisejí s jejich senzoricou citlivostí (na vůně/pachy, zvuky, např. puštěné vody nebo splachování, či ventilace, teplotu, např. studené WC prkénko apod.). Ze sociálního šetření přitom vyplynulo, že žalobkyně zřejmě jistou mírou této sensitivity trpí, neboť jí vadí zvuk splachované vody, a proto nesplachuje. Avšak soud současně uvádí, že jediný posudek, který tuto potřebu uznal jako nezvládanou, byl posudek LPS ze dne 23. 9. 2021 a to s odůvodněním že žalobkyně v této oblasti potřebuje dohled a pomoc, aniž by se blíže vyjadřoval k jednotlivým aktivitám spojeným s touto základní životní potřebou (1. včas používat WC, 2. zaujmout vhodnou polohu, 3. vyprázdnit se, 4. provést očistu, 5. používat hygienické pomůcky). Naopak, v posudku LPS ze dne 14. 10. 2020 tato oblast nebyla uznána s tím, že žalobkyně je kontinentní, a v posudku IPZS posudková lékařka konstatovala, že žalobkyně si potřebu uvědomuje, sama si dojde na WC, žádné pomůcky nepoužívá, neřeší čistotu prkénka, nicméně na základní úrovni potřebu zvládá.

58. Z posudku PK přitom nevyplynulo, proč se odchýlila od předchozího posudku LPS ze dne 23. 9. 2021, ale ani proč neakceptovala tvrzení o nepoužívání hygienických pomůcek žalobkyní jakožto jedné z aktivit této oblasti, které jednoznačně vyplynulo jak ze sociálního šetření, tak z vyjádření žalobkyně ve správním řízení, jakož i z posudku IPZS. K tomu soud znovu upozorňuje na věk žalobkyně, ve vztahu, k němuž je nutno posuzovat též přijatelný standard zvládání té které základní životní potřeby, a taktéž kritérium stupně nezbytné péče (běžné vs. mimořádné). I v této části je proto posudek PK z pohledu soudu nepřezkoumatelný.
59. Skutečnost, že se žalobkyně často pomocí a v takto znečištěném oděvu poté zůstane, aniž by si to uvědomila, naopak ze správního spisu, resp. sociálního šetření, nijak neplyne, toto tvrzení bylo uvedeno poprvé až v žalobě. Soud nevylučuje, že se mohly schopnosti žalobkyně v tomto směru v čase zhoršit, nicméně taková regrese nebyla ve správním řízení tvrzena – žalobkyně v něm totiž hodnocení této životní potřeby jako zvládnuté nezpochybňovala. Proto k takto uvedeným tvrzením nelze nyní ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s. přihlížet, neboť soud vychází ze skutkového stavu, jaký tu byl v době rozhodování správního orgánu. Tato skutečnost však může být relevantní z hlediska nové žádosti, resp. dalšího řízení o zvýšení příspěvku na péči.
60. Protože posudek PK je zároveň stěžejním podkladem ve věcech příspěvku na péči, je třeba uvedené nedostatky přičíst samotnému napadenému rozhodnutí, které z posudku zcela vycházelo a jeho závěry plně aprobovalo; napadené rozhodnutí tak obsahuje vady podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Požadavek přesvědčivosti nemůže být splněn ani uvedením výčtu lékařských zpráv a závěrů v nich uvedených, následně převzatých do rozhodnutí žalovaného (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, čj. 1 Ads 156/2014-28).
61. Z rozhodnutí žalovaného dále neplyne, jak byly zohledněny odvolací námitky žalobkyně nebo závěry sociálního šetření v hodnocení sporných životních potřeb. Byť soud souhlasí s žalovaným v tom, že z důvodu absence medicínské odbornosti je v zásadě třeba vycházet ze zhodnocení poskytnutého PK MPSV, to žalovaného nezabavuje povinnosti hodnotit posudek co do jeho úplnosti, přesvědčivosti a zda posudková komise vypořádala všechny rozhodné skutečnosti. Toto posouzení žalovaný provedl pouze pomocí obecně působících frází, v zásadě se omezil na konstatování, že PK MPSV zjistila všechny rozhodné skutečnosti, které byly zohledněny. Jelikož však posudek PK konkrétní a přesvědčivé závěry ke sporným otázkám neobsahuje, jak bylo uvedeno výše, nelze takové hodnocení žalovaného považovat

za dostačující. Žalovaný mohl uvedené vady odborného posudku PK odstranit v odvolacím řízení vyžádáním doplňujícího, případně následně srovnávacího posudku, z něž by chybějící závěry byly zřejmé a přezkoumatelné. Žalovaný tak neučinil. Nejenže tak dostatečně nehodnotil podkladový posudek komise z hlediska požadavků na jeho úplnost a přesvědčivost, což způsobuje vadu podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (k tomu viz rozsudek NSS čj. 4 Ads 57/2009-53, již citovaný výše v bodě 42.), ale zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. K tomu lze odkázat na závěry NSS v rozsudku ze dne 23. 7. 2008, čj. 3 As 51/2007-84, které uvedený soud shrnul do právní věty: „*Nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o oprávněm prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla spočívající v nedostatku jeho důvodů* [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]“

62. Ze všech těchto důvodů soudu nezbylo než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.
63. Soud zároveň uvádí, že nemohl vyhovět návrhu žalobkyně na zadání nového posudku PK MPSV pro účely soudního řízení. Přezkoumání zdravotního stavu v řízení před soudem předpokládá § 4 odst. 2 zákona o organizaci sociálního zabezpečení pouze pro řízení ve věcech invalidních důchodů. Obdobná úprava v případě příspěvku na péči není v zákoně zakotvena, jde navíc o posouzení, které vychází minimálně ze dvou druhů podkladů – medicínských v podobě lékařských zpráv (případně vyšetření) a zjištění ze sociálního šetření. K posouzení zdravotního stavu za účelem stanovení stupně závislosti jsou poté příslušné pouze orgány vyjmenované v zákoně o organizaci sociálního zabezpečení (tedy IPZS, resp. PK MPSV), a není možné k tomu povolát např. znalce zapsaného v seznamu Ministerstva spravedlnosti, neboť posudkové lékařství je specifický a samostatný medicínský obor. Navíc, takový posudek by byl v soudním řízení nadbytečný, neboť po zrušení napadeného rozhodnutí bude žalovaný povinen rozhodnout na základě nového nebo značně doplněného posudku PK v částech, ve kterých ho k tomu zavázal soud v tomto rozsudku.
64. Soud se dále nemohl zabývat ani jakkoliv hodnotit lékařské nálezy, které žalobkyně soudu v průběhu řízení předkládala (viz bod 8. výše). Lékařské zprávy ze dne 12. 8. 2025 a 28. 8. 2025 žalovaný po konzultaci s předsedou PK MPSV vyhodnotil tak, že nebylo potřeba posudek ze dne 30. 7. 2025 o jejich hodnocení doplňovat. V tomto ohledu žalobkyně neuvedla, v jakém smyslu jsou nové, či rozhodné nad rámec již zjištěných skutečností PK MPSV. Zbylé lékařské nálezy nemohou být pro toto řízení jakkoliv relevantní, neboť byly vydány v období po vydání napadeného rozhodnutí (tj. po 25. 9. 2025). Soud přitom při svém rozhodování vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

VII. Závěr a náklady řízení

65. Ze všech výše uvedených důvodů soud na základě § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 a 5 s. ř. s.).
66. Žalovaný tak v dalším řízení požádá o nový posudek PK MPSV (případně o zásadní doplnění původního posudku PK ze dne 30. 7. 2025) ve věci posouzení zdravotního stavu a stupně závislosti žalobkyně za účelem příspěvku na péči, ve kterém se komise podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádá s každou konkrétní aktivitou v rámci jednotlivých základních životních potřeb, s důrazem na předmětné 4 základní životní potřeby, které byly mezi účastníky řízení sporné, tj. stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon

fyziologické potřeby. Posudek PK bude vypracován takovým způsobem, aby splňoval všechny požadavky na úplnost a přesvědčivost. Svůj posudek komise přitom vydá ve lhůtě stanovené žalovaným.

67. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně zastoupená advokátem měla ve věci plný úspěch, proto má nárok na náhradu nákladů řízení spočívající v nákladech na právní zastoupení, které důvodně vynaložila. Žalobkyně doložila zastoupení advokátem až v průběhu zahájeného řízení, resp. až po nařízení ústního jednání. Zástupce žalobkyně v řízení přitom učinil pouze jeden úkon právní služby ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – převzetí a příprava právního zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní služby v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí činí 4.620 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025], k čemuž je nutno dále přičíst náhradu hotových výdajů ve výši paušální částky 450 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce nedoložil, že je plátcem DPH, soudu je nicméně tato skutečnost z úřední činnosti známa, a ověřil ji i v příslušném veřejně dostupném registru plátců DPH. Náhradu nákladů proto zvýšil o částku odpovídající této dani 1.064,70 Kč (21 %). Žalovaný je tedy povinen žalobkyni zaplatit náhradu nákladů řízení prostřednictvím jejího zástupce v celkové výši 6.134,70 Kč (4.620 Kč + 450 Kč + 1.064,70 Kč), a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.
68. Do převzetí zastoupení advokátem byla žalobkyně v řízení zastoupena opatrovnící. Opatrovnice žalobkyně žádné náklady řízení soudu nevyčísila, ze soudního spisu přitom vyplývá, že v řízení o žalobě jí ani žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, a to ani náklad v podobě zaplaceného soudního poplatku, neboť byla v řízení od této povinnosti ze zákona osvobozena; ostatně to ani sama netvrdila. Soud jí proto nepřiznal náhradu žádných dalších nákladů řízení nad rámec již uvedených.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. března 2026

Mgr. Darina Michorová
samosoudkyně